

**Zadania z wiedzy o społeczeństwie do
fragmentu powieści
„Czarownik z Krainy Oz” L. F. Bauma**

**Patryk Daniel
Garkowski**

**Zadania z wiedzy o społeczeństwie
do fragmentu powieści
„Czarownik z Krainy Oz”
L. F. Bauma**

**Patryk Daniel
Garkowski**

Patryk Daniel Garkowski: Zadania z wiedzy o społeczeństwie do fragmentu powieści „Czarownik z Krainy Oz” L. F. Bauma

ISBN: 978-83-8386-212-5

Data wydania: 11 lutego 2025 roku

Wydanie I

Wydawca: Patryk Daniel Garkowski

Projekt okładki: Patryk Daniel Garkowski

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z wiedzy o społeczeństwie do fragmentu powieści „Czarownik z Krainy Oz”
L. F. Bauma

Zapoznaj się z fragmentem powieści: „Czarownik z Krainy Oz” L. F. Bauma, a następnie wykonaj zadania z zakresu przedmiotu: wiedza o społeczeństwie.

„Zobaczyli przed sobą piękną młodą kobietę. Jej rude włosy spływały łagodnymi puklami na ramiona. Miała na sobie śnieżnobiałą suknię, a jej oczy były błękitne. Popatrzyła nimi łagodnie na małą dziewczynkę.

– Co mogę dla ciebie zrobić, dziecinko? – zapytała.

Dorotka opowiedziała Wiedźmie całą historię: o tym, jak potężny huragan porwał ją i uniósł do Krainy Oza, o tym, jak poznała swych przyjaciół, i o tym, jakie niezwykle przeżyli razem przygody.

– A teraz – dodała – moim największym marzeniem jest powrót do Kansas, bo przecież ciocia Emma myśli, że spotkało mnie coś bardzo złego i pewnie zechce nosić żałobę, a jeśli zbiory nie będą w tym roku lepsze niż w ubiegłym, wujek Henry nie będzie miał na to pieniędzy.

Glinda pochyliła się i ucałowała słodką, zwróconą do niej buzię małej kochanej dziewczynki.

– Dobrze z ciebie dziecko – powiedziała. – A ja na pewno mogę ci powiedzieć, jak wrócić do Kansas. – I dodała: – Będziesz jednak musiała oddać mi Złotą Czapę.

– Ależ chętnie! – zawołała Dorotka. – Mnie się już na nic nie przyda, a ty będziesz mogła wydać trzy rozkazy skrzydlatym małpom.

– Myślę, że będę potrzebowała ich pomocy właśnie trzy razy. – Glinda uśmiechnęła się.

Dorotka dała jej Złotą Czapę i wtedy Wiedźma zwróciła się do Stracha:

– Co zrobisz ze sobą, kiedy Dorotka nas opuści?

– Wrócę do Szmaragdowego Miasta – odrzekł. – Oz uczynił mnie jego władcą, a mieszkańcy mnie polubili. Martwi mnie tylko to, że nie wiem, jak pokonać wzgórze zamieszkane przez ludzi o głowach w kształcie młotków.

– Użyję Złotej Czapy i rozkażę skrzydlatym małpom, żeby zaniósł cię pod bramę Szmaragdowego Miasta – obiecała Glinda. – Wstydziłabym się, gdybym pozbawiła tych ludzi tak cudownego władcy.

– Naprawdę jestem taki cudowny? – zapytał Strach.

– Naprawdę jesteś niezwykle – zapewniła go Glinda.

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z wiedzy o społeczeństwie do fragmentu powieści „Czarownik z Krainy Oz”
L. F. Bauma

Czarownica zwróciła się do Drwala i spytała go:

– A ty co poczniesz, kiedy Dorotka opuści naszą krainę?

Blaszany człowiek oparł się na siekierze. Myślał przez chwilę, a potem powiedział:

– Winkowie byli dla mnie bardzo mili i namawiali mnie, żebym nimi rządził po śmierci Złej Czarownicy. Bardzo lubię Winków, więc mógłbym wrócić do Krainy Zachodu. Myślę, że tego bym właśnie chciał: rządzić nimi już zawsze.

– A zatem wydam skrzydlatym małpom drugi rozkaz – powiedziała Glinda – by przeniosły cię bezpiecznie do kraju Winków. Może nie masz tak wielkiego rozumu jak ten, który dostał Strach, ale za to jesteś bardziej błyskotliwy... Oczywiście, gdy się dobrze wypolerujesz. Dlatego jestem pewna, że będziesz mądrym i dobrym władcą Winków.

Później Czarownica popatrzyła na wielkiego kudłatego Lwa i zapytała go:

– Co będzie z tobą, kiedy Dorotka wróci do domu?

– Za wzgórzem tych młotków – powiedział – rozciąga się stary bór. Mieszkające tam zwierzęta uznały mnie za swego króla. Jeśli tylko uda mi się wrócić do tego lasu, będę żył tam długo i szczęśliwie.

– I to będzie mój trzeci rozkaz – oznajmiła Glinda – każę skrzydlatym małpom zanieść cię do tego lasu. A kiedy zużyję już wszystkie rozkazy, oddam Złotą Czapę Królowi Małp. Czas, by on i jego zgraja byli już zawsze wolni.

Słomiany Strach, Blaszany Drwal oraz Tchórzliwy Lew podziękowali Dobrej Czarownicy za jej życzliwość, a Dorotka zawołała:

– Jesteś równie dobra jak piękna! Ale wciąż nie powiedziałaś mi, jak mam wrócić do mojego domu w Kansas.

– Przeniosą cię przez pustynię twoje srebrne pantofelki – powiedziała Glinda. – Gdybyś wcześniej знаła ich moc, mogłabyś wrócić do swojej cioci tego samego dnia, którego tu przybyłaś.

– Ale wtedy ja nie dostałbym tego wspaniałego rozumu do głowy! – wykrzyknął Strach.

– I spędziłbym całe życie, tkwiąc na polu kukurydzy.

– A ja nie miałbym mojego cudownego serca – powiedział Blaszany Drwal. – Zostałbym w lesie i rdzewiał tam po kres moich dni.

– A ja na zawsze zostałbym tchórzem – oświadczył Lew – i żadne żyjące stworzenie nie powiedziałoby o mnie jednego dobrego słowa.

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z wiedzy o społeczeństwie do fragmentu powieści „Czarownik z Krainy Oz”
L. F. Bauma

– Macie rację – powiedziała Dorotka. – Cieszę się, że przydałam się na coś swoim przyjaciołom. Jednak teraz, kiedy każdy z was dostał to, o czym marzył, i każdy z was w dodatku został uszczęśliwiony własnym królestwem, mogę spokojnie wrócić do Kansas.

– Srebrne pantofelki – powiedziała Dobra Czarownica – mają magiczną moc. A jedna z najosobliwszych ich właściwości polega na tym, że robiąc trzy kroki, możesz w mgnieniu oka przenieść się w każde miejsce na świecie. Wystarczy tylko trzy razy stuknąć obcasem o obcas i powiedzieć, dokąd buciki mają cię zanieść.

– Jeśli to takie proste – ucieszyła się dziewczynka – to ja zaraz każę zanieść się do Kansas.

Objęła Lwa za szyję i pocałowała go, głaszcząc czule jego wielki łeb. Potem ucałowała Blaszanego Drwala, który płakał, nie zważając na to, że mogą mu zardzewieć zawiasy. Stracha przytuliła, obejmując jego miękkie wypchane ciało, nie wycałowała jednak jego pomalowanej twarzy, bo zorientowała się, że sama nie może powstrzymać łez. Rozstanie z przyjaciółmi okazało się dla niej zbyt smutne.

Dobra Glinda zeszła ze swego rubinowego tronu, żeby ucałować dziewczynkę na do widzenia. Dorotka podziękowała jej za wszystko, co zrobiła dla niej i jej przyjaciół.

Dorotka wzięła w ramiona swojego pieska, powiedziała wszystkim raz jeszcze „do widzenia”, a potem trzy razy stuknęła obcasem o obcas, mówiąc:

– Zabierzcie mnie do domu, do cioci Emmy!

I nagle powietrze wokół niej zawirowało z taką prędkością, że jedyne, co zdołała zobaczyć czy poczuć był świst wiatru w uszach.”¹

1 L. F. Baum (przeł. B. Kaniewska), „Czarownik z Krainy Oz”, 2013, Vesper, Czerwonak, s. 239-243.

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z wiedzy o społeczeństwie do fragmentu powieści „Czarownik z Krainy Oz”
L. F. Bauma

Zadanie 1. Na podstawie przeczytanego fragmentu powieści: „Czarownik z Krainy Oz” L. F. Bauma wskaż jedną potrzebę społeczną Dorotki i wytłumacz, jak ta potrzeba społeczna została zrealizowana, spełniona, zaspokojona. (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. Co to są potrzeby człowieka? Jak je dzielimy? (0-3 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3. Proszę wymienić trzy społeczne potrzeby. (0-3 p.)

- 1)
- 2)
- 3)

Zadanie 4. Co to jest autoprezentacja? Krótko omów autoprezentację w przypadku Glindy. (0-3 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5. Czy Glindę można określić jako osobę asertywną? Uzasadnij swoją odpowiedź. Wyjaśnij koniecznie, co to jest asertywność. (0-3 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z wiedzy o społeczeństwie do fragmentu powieści „Czarownik z Krainy Oz”
L. F. Bauma

Zadanie 6. Czym jest efekt aureoli? Czy można stwierdzić, że pod urokiem tego efektu znajdowali się: Dorotka oraz jej towarzysze? Uzasadnij swoją odpowiedź. (0-3 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7. Co to jest życzliwość? Czy Glinda była osobą życzliwą/sprawiała wrażenie życzliwej osoby? Czy przejawiała ona postawę życzliwą wobec Dorotki oraz jej przyjaciół, kompanów? (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8. Co to jest zaufanie? Czy Dorotka zaufała nieznajomej Glindzie? (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 9. Wymień dwa rodzaje komunikacji międzyludzkiej i omów jeden z tych typów (uwaga: w zadaniu nie chodzi o komunikację jednokierunkową i dwukierunkową). (0-3 p.)

- 1)
- 2)

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. Czym różni się komunikacja dwukierunkowa od jednokierunkowej? Który z tych dwóch typów zaszedł/miał miejsce, jeśli chodzi o komunikację Dorotki z Glindą? (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z wiedzy o społeczeństwie do fragmentu powieści „Czarownik z Krainy Oz”
L. F. Bauma

Zadanie 11. Podaj dwie reguły skutecznej, dobrej komunikacji międzyludzkiej. (0-2 p.)

1)

.....

2)

.....

Zadanie 12. Proszę omówić istotę procesu komunikacji międzyludzkiej. W odpowiedzi proszę wytłumaczyć pojęcia z tym związane, toteż pojęcie nadawcy oraz odbiorcy. (0-3 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 13. Czym jest trema? Czy dziewczynka Dorotka odczuwała ów tremę, gdy komunikowała się z Dobrą Czarownicą? Uzasadnij swoją odpowiedź poprzez odwołanie się do załączonego fragmentu powieści fantastycznej. (0-3 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 14. Jaki typ legitymizacji władzy mógł dotyczyć Stracha (który to został uczyniony władcą Szmaragdowego Miasta)? Uzasadnij swą odpowiedź. (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 15. Jaki typ legitymizacji władzy mógł dotyczyć obecnego we fragmencie powieści Lwa? Uzasadnij swoją odpowiedź. (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z wiedzy o społeczeństwie do fragmentu powieści „Czarownik z Krainy Oz”
L. F. Bauma

Zadanie 16. Jakim ludem pragnął rządzić Drwal? Podaj nazwę tegoż ludu oraz rozstrzygnij, czy można go (ten lud zatem) określić mianem społeczeństwa. Uzasadnij swoją odpowiedź. I nie zapomnij wyjaśnić, co to jest społeczeństwo. (0-4 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 17. Ustal prawdziwość poniższych stwierdzeń. (0-9 p.)

- 1) W załączonym fragmencie powieści Bauma główna bohaterka utworu - Dorotka nie przedstawia żadnych potrzeb społecznych ani biologicznych/fizjologicznych. prawda/fałsz
- 2) Elokwentna Dorota uczestniczyła w debacie z Glindą oraz ze Złą Wiedźmą z Zachodu, a ową debatę prowadził Słomiany Strach. prawda/fałsz
- 3) Analiza zachowań Glindy pozwala wysnuć wniosek, iż przydałyby się tej kobiecie: resocjalizacja, a także socjalizacja pierwotna. prawda/fałsz
- 4) Dorotka przejawiała wobec Glindy szczerość/postawę szczerościową. prawda/fałsz
- 5) Osierocona Dorotka wraz ze swym wujkiem i ciocią współtworzyli bez wątpienia rodzinę biologiczną, jak również rodzinę matrylokalną. prawda/fałsz
- 6) Noszenie, przestrzeganie przez kogoś żałoby figuruje jako egzemplifikacja realizacji wyłącznie normy prawnej. prawda/fałsz
- 7) Dorotka - bohaterka o dziecięcej osobowości - przejawiała wielką agresję i przemoc fizyczną w stosunku do Glindy oraz pieska Tota. prawda/fałsz
- 8) Pomiędzy Dorotą a Glindą zaszła (krótkotrwała) socjalizacja odwrócona. prawda/fałsz
- 9) Glinda poddała Blaszanego Drwala długotrwałemu procesowi socjalizacji pierwotnej. prawda/fałsz